

Nordland fylkeskommune

post@nfk.no

Besøksadresse: Rådhuset, Leknes
Postadresse: Boks 406, 8376 Leknes
Bankkonto: 4550.19.02113
Telefon: 76 05 43 70
Mobil: 95 88 82 50
Org.nr. 971 396 679 MVA
E-post: post@lofotradet.no
Internett: www.lofotradet.no

Lofoten, 23.6.2017

Deres ref.:

Vår ref.:

Ferge og hurtigbåt i Nordland - høringsuttalelse

Innledning

Lofotrådet viser til Fylkeskommunens høring, og er tilfreds med at fremtidens båt og fergestruktur er satt på kartet. Det er viktig at en med jevne mellomrom tar en grundig gjennomgang for å tilpasse tilbudet fremtidens behov. Ulempen er at enhver gjennomgang av viktige samfunnsstrukturer skaper usikkerhet for dem det angår, så også for de som på ulike måter er avhengig av fylkets båt- og fergetjenester. Debatten som har fulgt i kjølvannet av prosjektet, i likhet med selve rapporten har bidratt til større kunnskap og forståelse for rammebetingelser, kostnader, befolkningens og næringslivets behov og sammenhengende mellom disse. Det gir en god plattform for politisk debatt og prioriteringer.

Fylkesrådets formål med prosjektet «nytt samferdselskart» synes å være to delt, det ene er å finne fremtidens trafikkmønster for båt og ferge, og det andre er å redusere kostnadsnivået innenfor sektoren. Lofotrådet tillater seg å kommentere begge forhold, det første spesifikt ut fra Lofoten sine fremtidige behov og det siste på generell basis.

Generelle kommentarer

Prosjektet mener de skisserte tiltakene kan gi en netto innsparing for fylkeskommunen på 86 mill kroner. I hovedsak er de foreslåtte innsparingstiltakene relatert til endringer i produksjonen. Lofotrådet mener at det å ensidig koble innsparing med produksjonsendringer er den største svakheten i det arbeidet som er utført. En burde skilt skarpt mellom generelle tiltak som kan gjøres uavhengig av endringer i produksjon og produksjonsendringer. Lofotrådet mener at det er mange tiltak noen nevnt i rapporten andre ikke, som kunne bidratt til et lavere kostnadsnivå for fylkeskommunen uten å endre ruteproduksjonen. Eksempler på dette er gitt nedenfor:

- Nye fartøy, både ferger og hurtigbåter kan gi lavere tilskuddsnivå uavhengig av ruteproduksjon som følge av lavere drivstoffkostnader og mer effektiv drift. Denne type effekter blir kun nevnt indirekte i rapporten.
- På hurtigbåt er vekt avgjørende for driftsøkonomi og for investeringskostnader, derfor bør en vurdere hvorvidt hurtigbåtene skal transportere gods til steder som har tilfredsstillende alternative løsninger for godstransport. Selv om en tar bort lasterommet vil hurtigbåtene likevel kunne frakte ekspressgods. I de fleste tilfelle vil dette kunne være tilstrekkelig.
- Ny anbudsmoell der en skiller mellom drift og eierskap til fartøy, er ikke nevnt i rapporten. Fylket har gjennomført fullskala testing av ny anbudsmoell på 5 mindre fartøy og på en mindre ferge. I følge fylkesrådet gir ny anbudsmoell økt konkurranse, flere lokale tilbydere og samlet sett store besparelser, konklusjoner fylkestinget har sluttet seg til. De største effektene vil en finne på større hurtigbåter og ferger. Denne type endringer vil ha stor effekt på fylkets økonomi, men er ikke nevnt i rapporten

- Sommertakster bør vurderes på ferge. Ved å begrense takstøkning til kjøp av enkeltreiser og til ikke å omfatte rabattkort, vil befolkning og næringsliv lokalt kunne unngå noen av ulempene sommertakster kan gi. En kan gjøre tilsvarende vurderinger på hurtigbåt. Lofotrådet mener det ligger betydelige besparelser i å ta tak i de foran nevnte generelle tiltak. Denne type tiltak vil samlet sett kunne gi tilsvarende innsparinger som de i prosjektets foreslåtte produksjonsendringer. Slik prosjektet presenteres er det umulig å prioritere denne type generelle tiltak, foran endringer i ruteproduksjonen. Dette er en grunnleggende svakhet ved rapporten.

Lokale båt- og fergeruter er viktig for reiselivet

Lofotrådet påpeker at etter den lovpålagte skoleskyssen, er næringslivets transportbehov høyest politisk prioritert. Reiseliv er en viktig del av næringslivet og på mange mindre steder, en særdeles viktig faktor for å skape sysselsetting og aktivitet. Denne delen av næringslivet burde derfor hatt høyere fokus særlig i områder som er avhengig av båt og ferge.

- Det er viktig at rutestrukturen tilpasses lokale reiselivsanleggs behov der det er mulig, slik at turistene har mulighet til å komme til og fra.
- Det er en fordel for alle, også for båt- og fergeinntektene at ledig kapasitet i rutenettet utnyttes gjennom priser og produktpakking rettet mot turistnæringen.
- Forutsigbarhet er viktig for reiselivsnæringen. Ruteproduksjon og ruteplaner bør være avklart minst et år i forveien.
- Lofoten, men også andre områder i Nordland, er i ferd med å utvikle helårsturisme. Det er viktig for den videre utvikling av reiselivsnæringen, herunder utvikling av helårlege arbeidsplasser at dette tas hensyn til når rutestruktur og ruteplaner skal fastsettes.

Kommentarer til endringer i båt og fergeruter til/fra og innen Lofoten

Lofotrådet vil påpeke følgende hva angår rapportens forslag til endringer av båt og fergetilbudet innen og til/fra Lofoten.

- Lofotrådet er positiv til at produksjonen økes i perioden april til september i NEX Bodø – Svolvær.
- Det advares sterkt mot å kutte NEX til Svolvær mandag til torsdag samt lørdag, i vinterhalvåret. Behovet er tilstede for båtruten hele året, både for nødvendige reiser til/fra Bodø for folk flest og for næringslivets behov. Alternative reiseruter utover fly, medfører enten lang reisetid eller behov for overnatting. Hurtigbåten har dessuten god kapasitet noe kortbaneflyene ikke har, og er derfor særdeles viktig for det arbeidet som gjøres for å utvikle helårsturisme i Lofoten blant annet innenfor kurs/konferanse. Bortfall av produksjon slik det er skissert vil i tillegg ha stor negativ effekt for Skrova og dets næringsliv.
- Det er positivt at Digermulen – Finnvik foreslås opprettholdt som samband og usikkerheten knyttet til betjeningen av Store Molla dermed bortfaller.
- Lofotrådet er glad for at fergesambandet Svolvær – Skrova – Skutvik foreslås tilpasses flyrutene fra Svolvær lufthavn. Ved utlysning av fergesambandet på anbud bør en vurdere utlyst to alternative ruteopplegg, et alternativ slik det i dag fungerer med en sommerrute til Skutvik og et alternativ der Skutvik inkluderes på helårsbasis. Det siste vil ha stor positiv effekt for næringslivets behov i Skrova.
- Båtruten Øksfjorden – Svolvær foreslås opprettholdt i rapporten, men anløp i Holandshavn. Ulvåg og Brettesnes foreslås nedlagt. Lofotrådet vil anmode om at mellomstedene fortsatt anløpes ved behov. Anløpsstedene som bortfaller har utover båtruten, et meget begrenset rutetilbud og merkostnadene ved behovsanløp er trolig marginale.
- Lofotrådet mener også at båtruten i Reinefjorden har viktig funksjon for spesielt å gi reiselivet/reisende et nødvendig tilbud i denne delen av regionen, og som underbygger total tilbudet i Lofotregionen. Lofotrådet er fornøyd med at tilbudet videreføres.

Avsluttende kommentar

Fylkeskommunale båt- og fergeruter er viktig for Lofoten, ikke minst for næringslivet og den voksende turismen i regionen. Lofotrådet vil derfor be fylkeskommunen prioritere tiltak som reduserer kostnadsnivået på generell basis, før en foretar kutt i ruteproduksjonen. Det er viktig å understreke at prioritering av næringsliv også inkluderer tilrettelegging for reiselivet. Transportløsninger som gir rasjonell eksport av produkter skapt fra havets ressurser og de mulighetene for økt verdiskaping som ligger i reiselivet, er viktig for fremtidens Lofoten.

Vennlig hilsen

Hans Fredrik Sjørdal
leder